

تورک یوردی

[اون آلتنجی سنه]

تورک ادبافلری مرکز لهیئتی طرفندره نشر اولغوره .

جلد ۵

نيسان ۱۹۲۷

نومرو ۲۸

شېلەر كلياتى : ۲

جنوده في حقك قيامى

بر جمهوريت هائلهسى

مترجمى : حسن جميل

— باشى كچن صابیده —

اوتتمى مجلس

وهريناك أونده اودا .

بهرتا آرقه اوسى بر قامابه ييغيلمش . باشى اللرينك آلتنده . وهرينا صورانسز

ايچرى كيرر .

بهرتا — (قورقار ويرندن صيچرار) آمان ياربى ايسته كلدى !

وهرينا — (سسز طورور ، و متحيرانه باقار) بابا-نى كورنجه قيزىمى

قورقوى آليور ؟

بهرتا — قاجيكنز ! براقيك قاجام ! بكا خشيت ويرسيورسكز ، بابا !

وهرينا — بر دانهك ياورومهى ؟

بهرتا — (كدرلى بر نظر عطف ايدر) خاير ! تمى ايدردمكه ، باشقا بر قيزيكنز

دها اولسون .

وهرينا — بنم شفقتم سنى بو قدر آزيورمى ؟

بهرتا — خردخاش ايدسيور ، بابا .

وهرينا — ناصل ؟ بو ناصل معامله ، قيزيم ؟ بن دائما بورده كمده داغ قدر

كدرله اوه كلسديكم زمان ، بهرتام خوبلايه خوبلايه قارشيمه چيقار ، بللور قهقهه سيله هيسنى داغيتيردى . كل ، بنى قوجاقلا ، قيزيم . وطنك اونوم دوشكندە دونان قلم بو آتشلى سينه ده ايسينسين . اوج ، بيم ياوروم ! بوكون طيقتك بوتون سرورلريله حساسى كسدم ، (بوبوك براسله) بكا يالكز سن قالدك .

بهرتا — (سوره كلى بر باقىشله اونى سوزهر) بدبخت بابا !
 وهرينا — (قيزى قوجاغنه آليز) بهرتا ! بيم بردانه جك ياوروم بهرتا ! بيم صوك اميدم ! — جنوهنك حريتى آرتق يوق — فيه سقو آرتق يوق — (شدتله قوللرينك آره سنده صيقار وبو انشاده ميريلدانير) بر قاشه اول —

بهرتا — (شدتله باباسنك قوللرى آراسندن قورتولور) آمان ياربى ! ديمك بيليورسكز —

وهرينا — (شابرر وسسى چيقماز) .

بهرتا — ناموسم ، قيزلغم —

وهرينا — (حدتله) نه ؟

بهرتا — بو كيجه —

وهرينا — (قودورمنس كې) نه ؟

بهرتا — جبراً ! (قانا به به ييغيلير)

وهرينا — (سوره كلى و قورقونج بر فاصله دن صوكرا ، بوغوق بر سله)

صوك نفسكى ده ، قيزم ، هايدى صوك نفسكى ده ! — كيم ؟

بهرتا — ايواه ... بو نه قورقونج حدت ! قارشيمده اولومى ديكيلىور ؟ بكا

امداد ايت ، ياربى !.. سنده ليور !.. تيرتير تيرتير !

وهرينا — برشيدن خبرم يوقدى ، قيزم ! — كيم ؟

بهرتا — براز كنديكزه كليكنز ، براز كنديكزه كليكنز ، بيم قيمتلى سوكلى

باباجنم .

وهرينا — آله عشقنه سويله ، كيم ؟ (او كنده يره ييغيله جق كې)

بهرتا — بر ماسكه .

وهرينا — (آنى برفكر ك وبردېكى دهشتله كرى چكېلېر) خاير! بو اوله ماز!
 بو فكرى بكا كونده رهن آله دكلدر (قورقونچ پر صورنده كولر) جيلغېن بوناق!
 سانكه دنياءه نه قدر زمروارسه ، هېسى بر وعين پيلاندن فېشقېرېرمش؟ (بهر تابه
 خطاباً ، دها معتدلانه) بوې نصلىدى؟ بېم كېسى ، يوقسه دها قېصه مى؟
 بهر تا — دها اوزون .

وهرينا — (سرعتله) صاجلرى سياهى؟ قيوير جېقىمى؟
 بهر تا — كومور كې قارا وقيوير جېقى .
 وهرينا — (سنده ليه رك اوزاقلاشير) آلههم! باشم! باشم! — سى؟
 بهر تا — قابا ، قالېن برسس .
 وهرينا — (شدتله) تى نصل؟ خاير! دها فضله بيلمك ايسته مم! — مانتوسى —
 رنكى؟

بهر تا — غالباً يشىلدى .
 وهرينا — (ايكي اللريله يوزىنى قاپار و قانا به به دوشر) مستريح اول، قېزم ،
 عادى بر باش دوغمه سى (اللرى يانلرېنه دوشر ؛ بر اولو جهره سى)
 بهر تا — (اللرىنى كهنه دلر) مرحمت ياربى! بابامى طانيه ميورم .
 — وهرينا — (آجى آجى كولر) حق يربى بولدى! حق يربى بولدى!
 قورقاق وهرينا! — اوغلان قانونلرك مقدساتنه آل اوزاتسېن ده، سن بوندن حر كته
 گله ، اويله مى! — آل سكا ، شيمدى اوغلان ايسته سنك كندى قانكك مقدساتنه
 ال اوزاتدى — (بوندن صيچرار) چابق! نيقولوي جاغير — قورشونله باروت —
 ياخود طور! طور! عقلمه باشقه برشى كلدى — بويله سى دها اېي — قېلبجى
 كنير — سن دعا ايت . (الهى آلتنه كونورر) پكى اما ، نه ياباجم ؟
 بهر تا — بن چوق قورقيورم ، باباجم !

وهرينا — كل ، يانمه او طور (جدى) بهر تا ، بكا آكلات ، بر تا ، هانى
 او آق صاجلى رومالى ، قېزىنى ، طبقى بويله — نصل تعريف ايده يم — بويله مظلوم ،
 كامل بولنجه نه يابدى؟ بنى ديكله بهر تا ، وېر زينيوس ، قېزىنك ناموسنك پارچه لاندېنى

کورنجه نه دیدی ؟

بهرتا — (دهشت ایچنده) نه دبديکني بيلمیورم .

وهريتا — بدلا جوجق سنده — هيچ برشي دبدي (بردنبره قالقار ، بر قيليچ ياقالار) ياناغانه ساريلدي .

بهرتا — (قورقو ايچنده قوجاغنه آتيلير) امان اللهم ، نه ياباجقسکز ؟

وهريتا — (قيليچي يره آتار) خاير ! جنوده عدالت دها اولمدي .

اورنبرنجي مجلس

ساقو . قالقانيو . اولکيلر .

قالقانيو — وهريتا ، چابلق ! حاضر اول . بوکون جمهورينك انتخاب هفته سي

باشلايور . يكي اعيان انتخابي ايچون ايرکندن مجلسه کيده جکسر . سوراقلرخنجاخنج

اهالي دولو . بتون زادگان بلديه به آقين ابيديور (مستيزياه) حريتمزك ظفريني کورمک ايچون البته سنده بزه رفاقت ايدرسک .

ساقو — برده بر قيليچ ياتيور . وهريتا سانکه بر جاناوار کيلمش ، بهرتانک

کوزلري قيب قبرميزي .

قالقانيو — هاي آله ؟ بنده شيمدي فرقنده اولدم — ساقو ، بوراده بر

فلاکت اولمش .

وهريتا — (ايلري ايکي اسکمله سورهر) اوطورك .

ساقو — احباب ، بزي قورقوتيورسک .

قالقانيو — سفي هيچ بو حالده کورمه مشدم ، احباب . اکر بهرتا آغلاماش

اولسه يدي ، جنوه باطيورمي ديه سوراردم ؟

وهريتا — باطيور ! اوطورك !

قالقانيو — (قورقو ايچنده ايکينسي ده اوطوررلر) آله عشقته سويله ، آدام !

وهريتا — ديکله بيک !

قالقانيو — ذهنمدن نه لر کيوز ، ساقو ؟

وهرینا — جنوه لیلر — ایکی کزده بیایر سکر که طاشید یغم اسم نه قدر اسکیدر.
 دهده لریکیز نیمکیلر صاجاق طوتدی . بابازم دولتک محاربه میدانلرنده جان
 ویردی . آنارم جنوه قابیلرینه نمونه ایلدی . ناموس بیر یجک ثروت مزدی و بابادن
 اوغله میراث قالردی — بوقسه باشقه تورلوسنی بیلن وارمی ؟
 ساقو — هیچ کیمسه .

قالقانیو — اللهک برلکنه یمن ایده رمکه ، هیچ کیمسه . .
 وهرینا — بن سویمک صوکنجی سیم . قادیم مزارده یانیور . بوقیز اونک
 بیر یجک میرانیدر . جنوه لیلر ، اونی نصل بویتدیکمه سز شاهد سکر . بوقسه
 بری جیقوده بهرقامی اهل ایتدم دیه بی مؤاخذه ایده بیلیرمی ؟
 قالقانیو — سنک قیزک مملکتده بر نمونه در .

وهرینا — احبابلر ! بن اختیار بر آدم . بونی قایب ایندمی ، آرتق بر
 باشقه سنی امید ایدم . حافظم سویور (قورقونج بر تحویلله) اونی بن قایب ایتدم .
 صویمه لکه سورولدی .

هرایکیسی — (تأثرله) الله صاقلاسین ! (بهرنا منظمانه قانا بهده قیورانیر .)
 وهرینا — خایر ! بایوس اوله ، قیزم ! بو ارلر مرد و جسوردرلر . سنک
 حالکه اونلر آغلارسه ، بیلکه بریرده قان آقاجقدر . یوزیمه بویله تعجبله باقاییک ،
 ارلر ! (یاواشجه فقط قوتله) جنومه بو بوندوروق طاقان ظالم ، دیمک بر قیزکده
 عرضنه کچرمش ؟

هرایکیسی — (آياغه قالقارلر واسکمله لری کری آتارلر) جانه تینو دور
 بهرنا — (برفریاد قوباریر) اوستمه یقیلک دیوارلر ! سیپو !

اومه ایکنجه مجلس

بورغونینو . اولکیلر .

بورغونینو — (تهالکه) خوبلا ، قیز ! سکا بر مزدهم وار ! — عجیب
 وهرینا ، سعادتم سزک الکزده در . قیزیکزی جوقدنبری سوهردم ، فقط جرأت
 کوسترویده نکاحنه طالب اوله میوردم ؟ چونکه ثروتم بنغال قالیونلرینک بوقسه

دوشمه لرنده یوزیوردی . شیمدی خبر آلام که ، او زوت بری صاغ ، سالم
لیماندن ایجری به کیرمش ، و سبرتنده هم ایچون صایسز خزینه لر کتیرمش . شیمدی
بن بر قارون اولدم . بکا به رتایی و بریکز ، اوئی بختیار ایدم هم (بهرنا اوردونور ،
اوزون بر فاصله)

وه رینا — معنیدار بر طرزده بورغونینو به خطاباً (قلبکزی بر کرینه آتغه
هوسلیمیکز ، دلیقانی ؟
بورغونینو — (قیلیجینه ساریلیر ، فقط بردنبره ینه الی جکر) بونی باباسی
سویله دی .

وه رینا — بونی ایتالیانک بوتون جاقینیری سویلیور . باشقه لرینک آرتیقنده
کوزک واری ؟

بورغونینو — بنی جیلدیرنما ، آق باش !

قالقابیو — بورغونینو ، آق باش دوشرو سویلیور .

بورغونینو — (کندندن کچرک بهر تاتک اوزرینه هجوم ایدر) دوشرویی

سویلیور ؟ دیمک بن بر اوروسی به ماسقارا اولشم ، اویله می ؟

قالقابیو — ایش اویله دکل ، بورغونینو . قیز ملک کبی صاف و تمیزدر .

بورغونینو — (حیرت ایچنده) ناصل ! الله عشقه بو ناصل دوشرو !

هم تمیز ، هم کیرلنمش ! بونی بنم حوصله م آماز ! بربرلرینک یوزینه باقیورلر ، او

آغز لرینی بیچاق آجیور . نیرنه ک دیلر لرنده مشوم بر مصیبتک رعشه لری اوجوقلیور .

سزه آند و بریرم ، حوصله مله بویله اوینامایک . تمیزی ایش ؟ کیم تمیز دیدیدی ؟

وه بنا — بنم جوحوغمک صوجی یوقدر .

بورغونینو — دیمک جبر وار : (بردن قیلیجی آلیر) جنوه لیلر ! بر یوزنده

ته قدر کناه وارسه ، هپسینه یمین ایدرم ، سویله یک . زرده — قاصب زرده ،

کیدوب بولایم ؟

وه رینا — جنوه نک قاصبی زرده ایسه ، کیت ، اوده اوراده . (بورغونینو

شاشیرمش بر حالده قالیر ، وه رینا دوشونجه ایچنده آشاغی بوقاری کزینیر)

وهرینا — اکر ویردیکک اشارتی دوعری آکلا بورسم ، ا . ازلی قدرت ،
جنووهی قیزم بهرتا واسطه سیله قورتارمق ایستورسک . (قیزینه یاقلاشیر ،
کندی قولندن یاواش یاواش سیاه تولی جوزهر ، صوکره تکلفله) ناموسکه سوریلن
بو ایکره نچ لکه بر دوریانک قلیندن آقحق قانله بیقانمادجه ، بو یاقلاشیر . هیچ بر
کونش ایشی وررماسین . اووقته قدر — (تولی قیزینک اوزرینه آتار) قارا کلک
بر بولوطله اورتون ! (دیکرلری ساکت و متحیر باقارلر)

وهرینا — (داها بوبوک بر تکلفله الی بهرتانک باشنه قویار) لعنت اولسون
اوزریکه آسه جک هوا به ؛ لعنت ، سنی تازله یه جک اویقویه ، لعنت ! لعنت ، هجرانکی
تسکین ایدم جک شفقتلره ؛ کیت ، بو اؤک اک آلت دهلیزینه این ؛ ابلکه ؛ فریاد
ایت ؛ درد و خرماتسکه زمانی اولدیر . (خشیت ورعشه ایله صوصار ، صوکره
دوام ایدر) حیاتک ، قیورانه قیورانه جان چکیشه ن حشره لره اولوم رعشه لرینی
آندیرسین — وجود ایله عدم آراسنده کی او معند و بارچه لایچی مبارزه یی تصویر
ایتسین . جانه تینو صوک نفسی خوخلانجه یه قدر بولعنت آتنده آریل ؛ بتون ابدیتک
امتدادنجه اونی صیرتکده طاشی ، تا که محرکنک ایکی منتها سی برلشدیرن نقطه یی
کشف ایتسینلر .

(بوبوک بر سکوت . بوتون جهره لرده دهشت . وهرینا هپسینه ثابت و نافذ
نظرلره باقار)

بورغونینو — جانادار بابا ؛ سن نه یابدک ؟ بو قورقونج لعنتی زواللی معصوم
قیزیکه می صاوور یورسک ؟

وهرینا — صحیح — بونیم یابدیم مدھش بر شیدر ، دکل می مشفق یاووقلی ! —
(مهاستله) شیمدی آرتق ایچکزدن کیم جیقوبده حالا صوئوق قانلیقدن و وقت
مرھونندن بحث ایدم جک ؟ جنوونک عاقبتی قیزیمک بوینته یوکنندی ؛ بامال قلم
بکا وطن داش وظیفه می اخطار ایدیور . عجبا ایچمزده او قورقاق کیمدرکه ، جیانیله
بو معصوم قوزونک اضطرابی صوکنه قدر آندیراجغنی بیلدیکی حالده ، جنوونک
قورتولوشی نه آتیلره تعلیق ایتسین ! — الله شاهد ! بو سوزلر بر چیلغینک

هذیانلری دکلدر - بن بر آند اینجدم ! دوریالر اولومک نیجه سنده بارجه بارجه
اولونجه یه قدر شو جوجنه آجیابه جفم ؛ ولوکه اشکنجه ده بر جلاد قدر بی آمان
اولهیم ؛ ولوکه ، بو معصوم قوزوبی یامیاملرک بیرنجی طیرناقلری یارالاسین ؛
- تیرییورسکز - خورتلاقلر کبی صاب صاری ، بوزیمه باقیورسکز - ایشته
بر داهای سیپیو ! ظالمی قتل ایده جککه بو المده بر رهینه در . سنک ، بنم و سنک
وظیفه لریمزی بو قیمتلی باغله صیم سبقی باغلاپورم . یا جنوه نک مستبدی دوشه جک ،
یا خود بو قیز مؤبدآ امیدسز قاله جق . بوند . اولمک وار ، دونمک یوقدر .

بورغونینو - (بهرتامک آیاق . بنه قاپانیر) ایشته بن ده حضورنده آند اینجرم که ،
ظالم دوشه جک - بر قوربان بوغای کبی ، قان اینجند . تیرنه تیرنه جنوه او ضربنه
دوشه جک . بو قیلیجله دوریانک قلبی اویا اویا بارجه لامقدن به قدر امین ایسم ،
ینه او قدر امینم که ، نشان بوسه سی دوداقلرکه باصاجفم (آیاهه قالقار)

وه رینا - ایشته ایلک جفت که ، زبانیلر تقدیس ایدیور . اللریکیزی طوتک .
قیلیجکله دوریانک قلبی می اویاجتسک ؟ - آل قیزی ، او سنکدر !

قالقانیو - (دیز اوستی جو کر) ایشته بر جنوه لی داهاکه ، معصوملنک
حضورنده دیز جوکیور ، و مدهش جلیکبی آیاقلرینک اوچنه قویور . دیلمکه ،
بو قیلیج دوریانک قلبنه کوتورمن بولی نه قدر قولای بوله جقه ، قالقانیوده جت
اولاشدیران بولی او قدر جابق بولسون (آیاهه قالقار)

ساقو - هپسندن صوکرآ ، فقط او نسبتده قوی بر هنرم ایله رافائل ساقو
دیز جوکیور . اکر شو المده کی یالین قیلیج ، بهرتامک زندانی آجامابه جقه ،
ربمک قولای صوک دطامه طیقالی قالسین (آیاهه قالقار)

وه رینا - (منسلی) جنوه بنم لساندن سزلره تشکرایدر ، هنر دواستلر -
شیمدی آرتق کیت ، قیزم ، و سون ! نه موطلو سکا که ، وطنک بوبوک قوربایسک .
بورغونینو - (قیزی قوجاقلار) کیت ، اول الله ، صوکراده بورغونینو به
اعتماد ایت . عین بر کونده بهرتا ایله جنوه حر اولاجقلر (بهرتا اوزاقلانیر)

اوده اوده بی مجلس

اولکیلر . بهرتا خارج .

قالقانیو — بورادن کیتهدن اول ، برسوز دها ، جنوده لیلر !

وده رینا — تخمین ایدیورم .

قالقانیو — استبدادی ، اویدی باشلی ازدرهایی بازچالامغه نردت وطنپرور
 کفایت ایده جگمی نر ؟ عوام طاقنی ، زادکانی طرفرزه امالهیه مجبور اولمیه جقمی نر ؟
 وهرینا — آکلا یورم . شوخالده دیکه بیک . چوقدندر اجرتله جالیشدیردیغم
 برسام وارکه ، بتون صنعتی آییوس قلودیوسك سقوطنی تصویره صرف ایدیورم .
 فیه سقر صنعتك برستشکاریدر ، علوی صحنه لر اوکنده جابوق هیجانه کلیر . تابلویی
 سراینه کونوره لم واو سیر ایدرکن حاضر بولونالم . بلکه بوتماشاهانی اویاندیرر
 — بلکه —

بورغونینو — شیطان ورسون صورتی ! قهرمان دیرکه : تهلکه بی ایکی
 قات یاب ، فقط یاردیمجیلری جوغالتمه . بن چوقدندر کوکسمده بر درلو دویمق
 بیلمه بن برشی حس ایدیوردم — بونک نه اولدیغنی شیمدی بردنبره اوکرندم .
 (قهرمانجه صیجرا بهرق) تپه مده بر مستبد وار !

(پرده اینر)